

UNIVERZITA
PARDUBICE
FAKULTA
FILOZOFICKÁ

Katedra filosofie a religionistiky

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Anna Tvrzníková

Název práce: Láska jako svazek a problémy s tím spojené

Jméno vedoucího práce: doc. Tomáš Hejduk

Jméno oponenta: Ondřej Beran

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Naplnění celkového záměru: - práce odpovídá svému zadání a obsahu - vymezení tématu je přiměřené a není příliš široké	x		
2. Metodické a systematické zvládnutí práce - text je strukturně a logicky uspořádán - práce je adekvátně zpracována	x		
3. Úvod a závěr - úvod řádně seznamuje s cílem a postupem práce, s dosavadním bádáním na dané téma a stěžejní literaturou - závěr náležitě shrnuje a hodnotí celou problematiku, formuluje přínos k řešení problému a vlastní stanoviska	x		
4. Autor náležitě vypracoval všechny formální požadavky kladené na bakalářskou práci - zadání, prohlášení, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce - odpovídající počet stran	x		

Slovní ohodnocení

Nemám námítky. Práce má jasně popsané zadání, které autorka dodržela; všechny formální náležitosti jsou na místě.

II. Obsahová kritéria	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora v dané problematice.	x		
2. Myšlenková soudržnost a souvislost textu: - je vyhovující - srozumitelnost argumentace a podloženost argumentů či myšlenek je adekvátní	x		
3. Práce se opírá o relevantní prameny a literaturu.	x		
4. Práce s literaturou: - v práci je zřetelně předvedeno, že student pracoval s odbornou literaturou a s myšlenkami jednotlivých autorů - autory uváděl (nejen odkazem na poznámku), srovnával, parafrázoval a citoval - zřetelně rozlišoval své myšlenky od myšlenek jednotlivých autorů	x		
5. Bakalářská práce je filosofickým textem: - autor prokázal fundovanou a analytickou práci s pojmy a myšlenkami - autorova práce nespočívala jen v převyprávění daného téma nebo pouhém poskládání hesel, parafrází či myšlenek - práce nebyla zatížena nepřiměřenou mírou historických, životopisných nebo jiných nefilosofických údajů	x		

Slovní ohodnocení

Nemám podstatných námitek. Autorka dobře představuje pozice významných reprezentantů teorie, která je předmětem jejího zájmu, a zároveň aktivně a samostatně rozvíjí vlastní kritiku jejich možných slabých bodů. Její diskuse otevírá některé problémy (problémy, zdá se mi, jak pro diskutované zastánce teorie svazku, tak možná i pro její vlastní kritiku), ale to je ve filosofii *feature* spíše než *bug*. Blíže viz níže v Námětech pro rozpravu.

III. Jazyková a grafická kritéria	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb nebo jiných nedostatků (překlepy, nedokončené věty atd.)	x		
2. Práce je psána kultivovaným a odborným jazykem	x		
3. Terminologické zpracování textu - fundované porozumění terminologie v oboru a daném tématu - vhodné používání terminologie a vysvětlování pojmů	x		
4. Odkazy, citace a poznámkový aparát - vyhovující práce s odkazy - dodržení a jednotnost citačních norem - náležitý poznámkový aparát	x		
5. Citování - míra citování je vyvážená - vhodná volba a výstižnost citací	x		
6. Grafická kritéria - grafická úprava (písmo, obsah, názvy kapitol, odstavce, řádkování atd.) je vyhovující	x		

Slovní ohodnocení

Nemám zásadní výhrady – gramatické a stylistické chyby jsem nepostřehl, třebaže se mi zdá, že se autorka sem tam maličko „pere s češtinou“ ve svých překladech citovaných pasáží. Občasné archaické infinitivy zakončené koncovkou -ti беру jako příjemnou kuriozitu.

IV. Použitá literatura	ano	zčásti	ne
1. kritický a vhodný výběr prvotní literatury a pramenů	x		
2. kritický a vhodný výběr druhotné literatury	x		
3. práce s cizojazyčnou literaturou	x		

Slovní ohodnocení

Nemám výhrady.

Další doporučení:

Nemám.

Pracovní součinnost studenta a vedoucího práce v průběhu zpracování práce (vyplní vedoucí práce):

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě: ano

Návrh hodnocení:

A (samozřejmě za předpokladu, že Námětům k rozpravě bude v rozpravě učiněno zadost)

Náměty k rozpravě:

- 1) Třebaže se autorka (opatrně) distancuje od chápání (počáteční) "zamilovanosti" jako integrální součásti romantického vztahu a pojímá ji spíše jako prekursor, ve shodě s některými diskutovanými autory, nevím, zda ji to ve výsledku nenavádí k příliš statickému pojetí vztahu lásky. Na obranu vlastního citovaného textu :-)) jen poznamenám, že autorka příliš nezdůvodňuje, proč láska spočívá (pouze?) ve velmi specificky (úzce) pojímaném "romantickém" vztahu, do něhož ale už nepatří "počáteční zamilovanost" a na druhou stranu ani formy soužití typické pro vztah, který přetrval dekády.
Analogicky: úsilí, které do vztahu vkládáme, se má "zúročit" v podobě kvalitnějšího vztahového prožitku – pokud bychom za své úsilí nic "odpovídajícího" nezískali, je se vztahem něco v nepořádku. Proč tomu tak má být? Péče je nepochybně většinou spíše úmorná než povznášející; proč to má ale znamenat, že se již nejedná o lásku? Protože to není "romantické"? Zdá se mi – i když se možná mýlím – že tu autorka implicitně pracuje s pojmem "romantického" vztahu, který takovým činí, že má poměrně specifickou (úzkou) prožitkovou *fenomenologii*. Je tomu tak? Pokud ano, jsou pro to nějaké dobré důvody?
- 2) Diskuse problému investice do partnerových zájmů a projektů je bez přehánění fascinující a já oceňuji autorčino zaujetí a řadu zajímavých postřehů. Přesto, možný protinávrh: pro Delaneyho, nakolik tomu rozumím, i pro autorku samu, je klíčová určitá míra oceňování zájmů milovaného milujícím – zájmů samotných, nikoli jen "minimální" respekt toho, že jsou to zájmy milovaného. Příklad soužití masožrouta-bodybuildera s vegankou ukazuje, podle mě, na vážnější problém, než jen že milující nedokáže oceňovat hodnoty inherentní zájmům milujícího, a sice že je takřikajíc aktivně nerespektuje (ať už v podobě bojkotu, nebo napadání). Respekt by měl minimální podobu partnerova akceptování (nenapadání, nezpochybňování) veganských zájmů partnerky – protože to je něco, *na čem jí záleží* –, aniž by ve veganství musel sám přestat vidět nesmysl. Proč by bylo něco takového jako vztahový model nedostatečné? Respektive, bylo by to jako vztahový

model nedostatečné pouze a právě tehdy, pokud bychom měli pojetí lásky jako *union* – a byl by tento rozpor známkou síly, nebo slabosti této teorie?

- 3) Fenomén *free riding* je obdobně fascinující, ale podobně jako v předchozím bodě si nejsem jist, zda v autorčině diskusi nechybí jasný argument, proč a v jakém smyslu je nerovnoměrná investice obou stran do romantického vztahu problém? Nepřehlíží teorie lásky jako svazku lidskou různost? – nejen různost vztahů, ale různost jednotlivců? Uvažme: bezpochyby mohou fungovat vztahy, ve kterých jedna strana věnuje víc prostoru zájmům mimo vztah – resp. má jich víc – než ta druhá. Ovšem podle *union theories*, ale i podle autorky se zdá, že na tom je cosi inherentně problematického. Proč? Protipříklad (?) k uvážení: v podstatě nikde (pokud mi něco neuniklo) v předkládané diskusi nefigurují děti, jejichž vstup do partnerského vztahu – do té doby romantického vztahu dvou lidí – podstatně pozměňuje jeho dynamiku. Pokud jeden z rodičů investuje více času a pozornosti do péče o děti a úměrně tomu méně do svého partnera, je *free riderem* ten, který se tolik nepodílí na péči o děti, nebo ten, který (už) není tolik soustředěn na svého partnera? A není to v tomto bodě vůbec už zavádějící optika? A pokud ano, nenasvědčuje to, že *union theories* se pro postihnutí celé complexity partnerského života vlastně nehodí?
- 4) Má např. pojetí lásky jako „robust concern“, v jednom bodě letmo kontrastované se „svazkovým“ pojetím, proti němu nějakou výhodu? Dokáže např. přesněji analyzovat, kdy a za jakých okolností je *free-riding* problémem?